Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Бо твій патріотизм –
Празнична одежина,
А мій, то труд важкий,
Гарячка
невдержима…
Іван ФРАНКО

21 (595)
26 травня
2016 р.

Тижневик “Галицька Просвіта” * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ “Просвіта” ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма “ЛІК” * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ “Ідея Банк” МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

Коли верстався номер: НАДІЯ САВЧЕНКО НА ВОЛІ! НАША ГЕРОЇНЯ ПОВЕРНУЛАСЯ В УКРАЇНУ! ВІТАЄМО!

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

РОЗЧАРУВАННЯ ЗІ СПОДІВАННЯМИ

Два роки тому ми з ейфорією, яка опанувала нас так само хіба що як у часи Помаранчевого здвигу й голосування за Віктора Ющенка, обирали собі «нового царя». Зрозуміло, трохи ми й аналізували, кожен думав, і ми переконували один одного, – ну не повторить же він помилок Ющенка, не обкладе себе «любими друзями», не відвернеться від народу, не купиться й не продасться, бо ж сам мільярдер (скільки ж людині тих грошей треба?!), що таки виконає обіцянки. А обіцяв же… І АТО закінчити за тиждень-два, і безвізовий режим протягом першого року правління запровадити, й ухвалити першочергові закони про вибори на пропорційній основі за відкритими списками та парламентську опозицію, і захистити українську мову, і скоротити кількість податків та зменшити податкові ставки, і навіть перекрити офшори. А що вже бив себе в груди побороти корупцію та олігархів, реформувати суди, прокуратуру , СБУ і всю правоохоронну систему, покарати винних у злочинах на Майдані і т. д., і т. п. Але головне пообіцяв, що станемо «жити по новому».

Два роки, як кажуть, ще не вечір. Але коли перечитуєш повний список обіцянок і задумуєшся, що ж із того виконано, стає сумно понад край.

На одному з телеканалів котрась із опитуваних оцінила ці два роки президентства П. Порошенка на «двійку». «Але ж говорить дуже гарно. Тому поставлю йому «трійку», сказала респондент. Справді, говорить Петро Олексійович – душа радіє, хоч на хліб намазуй. Але де ж справи?

Про «любих друзів» говорити не доводиться. І голова Нацбанку Гонтарева, і Генпрокурор Луценко, і голова фракції БПП у парламенті Кононенко, і навіть голова Уряду Гройсман – вони ж любі… І несть їм числа. А що вже казати про обіцянку покінчити з АТО, як і донині Президент називає російсько-українську війну. Що скажуть йому про цю обіцянку родини щойно загиблих, які одержать похоронки? Зрештою, задумайтесь самі, що виконано з перелічених вище обіцянок, а то й пригадайте інші, які давав перед виборами.

Зрозуміло, не все так швидко робиться, як мовиться. Але ж є речі, які не потребують жодних зусиль і витрат, а лише політичної волі. Як, скажімо, затвердження нового складу ЦВК, яке потрібно було здійснити ще два роки тому, оскільки строк 13 із 15 членів закінчився ще тоді. Та віз і нині там. І це виглядає як елементарне невиконання своїх президентських обов’язків.

Здається, очільник держави зайнятий більш нагальними справами, щоправда особистими. Як то створення офшорів, як це було в час Іловайської трагедії. Складається враження, що Президент живе в якомусь іншому світі, чи його для нього імітує оточення. Бо ж коли стався витік панамських документів, вся президентська рать на всіх телеканалах взялася запопадливо виправдовувати власника «Рошену» за створений ним офшор. Мовляв, це мало не героїчний вчинок. І хотілося зупинити оте красномовство: якби він продав той «Рошен», а гроші передав на потреби АТО – це був би вчинок! А так – банальне приховування прибутків від сплати податків і потурання у цьому «любим друзям». Бо хіба ж він не знає, що, за оцінками експертів, обсяг щорічних офшорних втрат України сягає 11–12 мільярдів доларів, що дорівнює кредиту МВФ, який країна отримала протягом двох останніх років. А всього там осіло 167 мільярдів зелених із нашої країни.

Маємо зрозуміти, що президент-офшорник – це іміджеві витрати для України. Бо ту чи іншу країну ми насамперед сприймаємо за першою особою: США – через Обаму, Німеччину – через Меркель, Росію – через Путіна… Та й як совість дозволяє мільярдерові Порошенку просити гроші в Обами, який і до мільйонера не дотягує?..

Окрім всього, нині, у час війни, до Президента є претензії як до головнокомандувача. Чи не тому, що він не має наміру виконувати ці свої обов’язки, донині військовий конфлікт на сході. Досі П. Порошенко так і не спромігся визнати це російсько-українською війною. І таких претензій своєму очільникові суспільство може пред’явити чимало, тим більше, що рівень життя народу впав до найнижчої позначки. Вибухова тенденція наростає. 36 відсотків громадян за опитуваннями соціологів готові до протестних дій. Про це нещодавно нагадала акція ЦК «Азов» під Верховною Радою. «Якщо влада не схаменеться, може бути гірше», заявили активісти. І Президент має зрозуміти: якщо він і далі іґноруватиме суспільні запити на реформи, і далі обіцятиме горидоли, нічого не роблячи для народу, може знову постати Майдан. Щоправда, якщо попередній закінчився зброєю, то новий може з неї початися.

Не дай, Боже!

Богдан ВІВЧАР

ПАМ’ЯТЬ

ЙОГО ДУМА, ЙОГО ПІСНЯ…

22 травня Україна відзначала 155-ту річницю перепоховання свого Великого сина Тараса Шевченка.

Попри мрію всього свого страдницько-героїчного життя Тарас так і не зміг повернутися в Україну. Він помер у чужому холодному ворожому московитському Петербурзі. І лише через два місяці його прах українці зуміли перевезти в Україну милу й поховати на кручі, з якої видно і лани широкополі, і Дніпро…

У неділю просвітяни з портретом Кобзаря й квітами пройшли вулицями Івано-Франківська до його пам’ятника. У сонячному полуденні без владного офіціозу народний аматорський хор «Прикарпаття» с. Угорники під орудою керівника Галини Мартиненко та концертмейстера Петра Дрозда зустрів шанувальників нашого генія «Заповітом». Отець Ігор відслужив панахиду за цього святого для українців чоловіка, а ведучі Іванна та Дмитро запросили до слова Михайла Вереса, який оповів свою історію усвідомлення Шевченка. З батьківської хати, з його портрета, що поміж образами у ній яснів, із «Заповіту…» й «Мені тринадцятий минало…».

Промовець говорив про те, що, на жаль, чимало з нас, особливо політиків, так і не зрозуміли пророчі думки й оцінки Тараса. Бо ж чи не про безбожного царя Путіна писав він більш як півстоліття тому. «Україна відродиться тоді, коли прийдуть люди, які його зрозуміють серцем», наголосив промовець.

Учасник гуртка літчитання «Ранок» НД с. Угорники Тарас Бойчук зі щемним почуттям прочитав Шевченкове «Хіба самому написати таки посланя до себе…» Хор разом з усіма присутніми заспівав «Реве та стогне Дніпр широкий…» А учасниця Коломийського народного театру поезії «Орфей» Надія Бірчак нагадала про щемність події, прочитавши вірш С. Литвина «Дівчата Шевченка везуть»…

Голова ОО НСПУ Євген Баран говорив про душевність творів Кобзаря й закликав бути щирими

й відкритими, таким, яким був наш геній.

Тарас Шевченко, вся його творчість і життя, дух і душа, що витає над Україною, за словами Івана Франка, «має найвищу вартість у тім гарячім, чистім, щедро-людськім почутті, яке ніколи не помиляється». Про це говорив голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан Волковецький. Він нагадав болючий вірш поета «Стоїть в селі Суботові на горі високій домовина України…», в якому Тарас усіх остеріг не вірити Москві, бо вона окрадала й окраде нас. Вона вкрала нашу споконвічну назву Русь, наших великих предків, нашу історію, а сьогодні нашу землю – Крим і Донбас, зазначив промовець. Бо, скажімо, цар Петро своїм указом 1713 р. наказав усім московитським дипломатам величати імперію – Росією, а його – імператором російським.

І це дуже глибоко розумів Шевченко, який у своїх творах називав окупантів лише Московією, московитами, москвинами… Та прийшов час повернути загарбане ненаситною Московією – і ім’я, і історію, і територію.

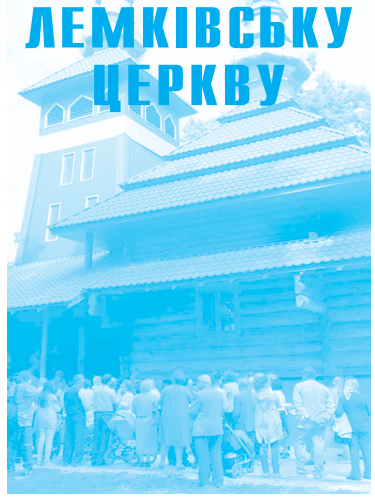
Потім про Кобзаря співали й читали вірші Анна Качанська, Вікторія Яремин, Романія Микитчук. А просвітянка Наталія Синиця представила свої вишиті роботи, присвячені творчості поета, якого знає весь світ. Адже йому споруджено найбільше пам’ятників – 1256 – в Україні і 128 – у 35 країнах.

Його дума, його пісня не вмре, не загине…

Богдан ВІВЧАР

ДУХОВНЕ

ОСВЯТИЛИ ЛЕМКІВСЬКУ ЦЕРКВУ

В Івано-Франківську у сквері біля Народного дому «Княгинин» відбулося освячення нового храму Української Греко-Католицької Церкви Святих слов’янських апостолів Кирила і Методія. Чин освячення здійснив архієпископ і митрополит Івано-Франківський Кир Володимир (Війтишин).

Після урочистої зустрічі за участі парафіян, гостей, молоді й дітей митрополит Володимир спільно з духовенством розпочав освячення престолу. Архієрей також звернувся до громади, пояснюючи дії священнослужителів, щоб присутні могли добре й належно розуміти, що відбувається. Далі Кир Володимир здійснив чин освячення храму.

Відтак відбулась Архієрейська Божественна Літургія. Звертаючись до вірних під час проповіді, владика розтлумачив Євангельську оповідь про розслабленого, наголошуючи на тому, що тією чудодійною купіллю у Новому Завіті є, заснована Ісусом Христом, Свята Церква.

Митрополит Володимир подякував лемківській громаді та всім жертводавцям за невтомну працю у зведенні святині, вручив подячні грамоти пароху митр. прот. Анатолію Дуді та громаді.

Завершилось свято концертом, якій підготували парафіяни та гості.

Зазначимо, що у 2002 році на цьому місці планувалося встановити пам’ятний знак на згадку депортації українців з Польщі в Радянський Союз у 1944–1946 і 1951 роках. Однак із встановленням монументу довго зволікали і зрештою о. Анатолій Дуда-Квасняк, парох лемківської громади, запропонував спорудити там невеличку церкву в лемківському стилі, яка водночас буде місцем молитви, місцем зустрічі й водночас пам’ятником всім депортованим. Йдеться про мешканців Холмщини, Любачівщини, Надсяння, Західної Бойківщини та Лемківщини. Особливістю цієї парафії є те, що приходять сюди як греко-католики, так і православні, бо їх об’єднує спільна доля.

Т. Д.

УЧНІВСЬКЕ ЛІТО

ЛІТНІ ТАБОРИ У ШКОЛАХ

Незабаром канікули. Де відпочиватимуть міські діти? За словами директора департаменту освіти і науки Ігоря Смаля, на базі 19 навчальних закладів запрацює 22 шкільні табори.

У них планують оздоровити майже три тисячі дітей. Щодо позаміських таборів – то поїздка у «Лімницю» коштуватиме 3780 гривень. Всього за літо цей оздоровчий комплекс прийме майже 700 діток, яких розділять на чотири зміни. Смаль зауважив, що це один із найдешевших таборів.

У виїзних таборах за кошти батьків відпочиватимуть майже 400 дітей, а в наметових таборах – приблизно 350 дітей. Загалом же буде оздоровлено до п’яти тисяч дітей.

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!
Передплачуйте газету
«ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».
Передплатний індекс – 91083.
ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):
на місяць – 5,00 грн, на півроку – 30,00 грн., на рік – 60,00 грн.

ТАК ДУМАЮ

РОЗДУМИ ПРО АМНІСТІЮ*

Зрадники та вбивці зажадали виконання Мінської угоди щодо амністії. Просять помилувати їх за здійснену зраду та інші злочини і дати їм усі права громадян України, зокрема дозволити висувати свої кандидатури до органів місцевої влади на передбачуваних виборах.

Тобто поставити їх на чолі місцевої адміністрації, щоб у такій ролі вони вели й далі диверсійну роботу в Україні. Передусім, вимагати довиборів або перевиборів до ВР.

Це, панове, рішення не їхнє. Так командує Гітлер-2, який хоче цим почати нову фазу гібридної війни, дійшовши висновку (не від Жириновського, а від єзуїтніших радників), що так легше, ніж танками, знищити Україну.

На цей хід Гітлера-2 Україні треба дати рівноварту відповідь.

Її дали 25 000 українців, написавши петицію до Президента про позбавлення амнестованих зрадників громадянства України.

Президент дав на цю петицію нечітку відповідь, нібито варто дослідити юридичні шанси здійснення такої дії.

Але шансів не треба шукати. Стаття 106 п. 26 Конституції ясно дає Президенту право вирішувати про «прийняття до громадянства України та припинення громадянства України». Отже, шанси є.

У цій чисто промацуй-обставині влада України має цілком недвозначно дати зрозуміти Гітлеру-2, що амнестовані злочинці будуть так чи инакше позбавлені громадянства України.

Дехто скаже, що таким ходом влада нібито буде підтримувати «танковий» варіянт гібридної війни.

Але думаймо глибше: Гітлер шукає виходу з танкової війни – отже, ця війна не виправдала його надій і пече у п'яти. Ми не знаємо всіх обставин (хоч і здогадуємось), що саме змушує завойовника світу згортати танкову війну. Він промацує варіянти. Якщо побачить, що амністія пахне смаленим, то вдасться до инших варіянтів, але танкову війну він уже хоче припинити і знайти иншу форму гібридної війни.

Тому, на мою думку, варто дати йому одкоша на його забіги, щоб бачити його реакцію і дальші кроки.

Війна ведеться не тільки зброєю. Але й усякими словесними формами: заявами, погрозами, пропозиціями, відгуком або невідгуком на якісь факти, зрештою і санкціями та иншими невійськовими діями.

Не пасім задніх і в цій війні.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

**Зберігаємо правопис автора.*

ВШАНУВАННЯ: ДЕНЬ ГЕРОЇВ НА ПРИКАРПАТТІ

У ДЕНЬ ГЕРОЇВ – БІЙ ГРИМІВ...

У неділю в часі святкування Дня Героїв у Івано-Франківську відбувся Марш слави учасників визвольної боротьби – від УПА до нинішніх Збройних сил, які воюють з Росією на сході. Після панахиди й освячення знакових таблиць на могилах січових стрільців і воїнів УГА в Меморіальному сквері його учасники пройшли мобільною ходою до міського парку ім. Т. Шевченка, де відбулася реконструкція бою підрозділу УПА з частиною німецького вермахту...

Панахиду за героями відслужили священики під орудою митрополита УГКЦ Володимира Війтишина. Всі присутні піднесли молитву за покоління українців, які впали на полях бою, відстоюючи волю й незалежність свого народу і своєї землі. Учасники урочистості поклали квіти до могил воїнів, до пам'ятника Героєві Небесної сотні Романові Гурику.

Мер міста Руслан Марцінків та голова ВО «Свобода» Олег Тягнибок, які виступили перед ходою, наголосили що ми, нині сущі, маємо пам'ятати всіх, хто віддав життя за Україну.

«Ми зробили сьогодні важливу річ: освятили хрести, під якими лежать мужні франківці, галичани. Має нарешті постати історична справедливість. Нехай з Богом спочивають наші герої», – сказав Р. Марцінків та висловив надію, що українці переможуть у російсько-українській війні. На його думку, Івано-Франківськ показує українській спільноті, які цінності треба сповідувати.

Олег Тягнибок теж звернувся до сучасних героїв, родичів загиблих: «Ми вчимося на життєвих подвигах тих, хто здобував і здобуває Незалежність України. Нині свято Героїв мають відзначати не локально, а у цілій державі».

Свободівець наголосив на актуальності декомунізації та закликав усіх зберігати українські цінності. «Нація непереможна тоді, коли пам'ятає своїх героїв. Тоді вона має майбутнє».

Зі словом-вітанням звернувся до громади боєць батальйону «Карпатська Січ» Олег Куцин. Він передав вітання від вояків, які перебувають на передовій. «Вірю в те, що ми будемо причетні до

загибелі нашого ворога – Російської імперії», – сказав він.

Офіцери Збройних сил, оркестр, учасники реконструкції бою, громадсько-політичні об'єднання, представники влади сформували колону, яка з розгорненим на широчінь вулиці синьо-жовтим прапором і під марші духового оркестру вирушила до міського парку.

Біля пам'ятника Кобзареві хода зупинилась. Учасники поклали квіти до монумента, вшанувавши 155-ту річницю його перепоховання на Чернечій горі в Каневі.

А потім відбувся бій упівців з німцями. Наші перемогли. А інакше й бути не може.

Теодор ДРОВНИЧ

ЗМІНА ЙДЕ

ПОКАЗАЛИ ВИШКІЛ

У неділю, 22 травня, у мальовничому селі Рудники Снятинського району відбулося вшанування звитяги українських героїв минулого та сьогодення. На свято прибули учасники визвольних змагань та війни на сході України, представники громадськості, влади, жителі села й району, гості з Івано-Франківська.

В урочищі Під дубом відспівали панахиду за полеглими, а промовці – представники влади, сільський голова Василь Шиян говорили про мужність і героїзм наших попередників і нинішніх захисників України. Героїв усіх поколінь вшанували хвилиною мовчання.

Напередодні цього заходу відбувся кількаденний вишкільний військово-спортивний табір «Чорний ліс» за участю учнівської та студентської молоді краю і ліцеїстів Прикарпатського військово-спортивного ліцею, який розпочався 19 травня, а завершився показовим вишколом молоді на День Героїв. Дивлячись на молодь, краяни й гості відчули непереможну силу козацького духу.

Голова обласної організації Всеукраїнського об'єднання ветеранів Василь Сав'юк подякував молодим, які перехопили естафету героїки своїх попередників і висловив упевненість, що вони таки побудують українську Україну.

Ігор ГУК, *полковник запасу, Снятинський район*

ВІДЗНАЧЕННЯ

ПО ЧИНУ ЧЕСТЬ

На Свято Героїв у рідному селі Середній Березів, що на Косівщині, нас двоє (я, автор цих рядків, і Микола Сулятицький, голова Івано-Франківської обласної ОУН) поспішали з доброю звісткою: вчора, 21 травня, в Києві делеґати XXI-го Великого Збору Українських Націоналістів (ВЗУН), одноголосно ухвалили рішення про Подання до Президента, Верховної Ради і Кабінету Міністрів України кандидатури 94-річного сотенного УПА Мирослава Симчича (Кривоноса) на присвоєння йому звання Героя України.

Ми з Миколою переконали делеґатів, що цю нагороду він заслужив усім своїм життям і чином. Адже провів чи не найуспішніший бій за всю історію УПА – бій під присілком Рушір, у якому Березівська сотня під орудою Кривоноса – Мирослава Симчича вщерть розбила батальйон енкаведистів, на чолі з командиром дивізії – генералом Дергачовим. Захоплений у полон, відбув у сибірських ҐУЛАҐах 32 з половиною роки. Але вижив і вже в Незалежній Україні повернувся до рідної Гуцульщини.

Після освячення, спорудженого на кошти Березівської громади хреста воїнам Збройних сил України, Національної гвардії, воїнам-добровольцям, які загинули в боях з московськими окупантами на сході України, ведучий свята Святослав Перцович виголосив слово. Він назвав імена не тільки полеглих березунів-воїнів УПА, але й 15 воюючих нині і двох загиблих у зоні АТО молодих березунів. «Ця війна не за Порошенка, не за Гройсмана, – наголосив С. Перцович. – Ця війна за нас, за майбутнє наших дітей і внуків, за Українську Самостійну Соборну Державу. Дехто питає наших захисників: «За що воюєте»? Вони відповідають: «Коли припинимо воювати, тоді зрозумієте, за що ми тепер воюємо». Якби не наші волонтери, яким особлива шана, якби не масова підтримка свідомого населення України, якби не підтримка Європи й Америки, то московська орда розкошувала б по всій Україні...».

Учасники свята шанобливо привітали прибулого комбатанта Мирослава Симчича й одностайно підтримали рішення XXI-го ВЗУНу про подання кандидатури Мирослава Симчича (Кривоноса) на звання Героя України. Окрасою віча були пісні у виконанні чоловічого хору Середнього Березова та хору міськрайонної станиці Братства ОУН УПА Коломийщини під орудою Марії Маївської. Завершилось віче спільним виконанням всіма учасниками віча Славня України.

Микола Зеновій СИМЧИЧ,
с. Середній Березів

ПРОЩА

ЗАРАДИ ДУШІ

Відбулася триденна піша проща з парафії Святого мученика Йосафата (Бурштин) до Святоуспенської унівської лаври, в якій взяли участь майже півсотні вірян віком від 12 років. Організаторами прощі стали церква Св. муч. Йосафата (Бурштин) і Бурштинський осередок Івано-Франківської обласної організації «Молода Просвіта» на чолі з Віталієм Грицюком. Протягом трьох днів молодь долала майже 66 кілометрів пішки, а учасники ініціативи «Бостон-байк» – на велосипедах. Ні дощ, ні холод чи втома не зупиняли завзятих юнаків і дівчат. На довгому шляху знаходили час і для духовної науки, яку проводили сестри-монахині згромадження Воплоченого Слова монастиря Св. Софії Премудрості Божої (Бурштин) та декан Бурштинського деканату о. Дмитро Шмігель. У Святоуспенській унівській лаврі прочани занурилися у всенічну молитву, а найбільш витривалі ще й пішли на Чернечу гору.

Одна з учасниць пішої прощі, Василина Кузів, ділиться емоціями: «Три чудових дні, які я пам'ятатиму ще дуже довго. Декілька мозолів, смішна засмага на обличчі, мокре взуття й одяг та неймовірні враження, які не описати словами. Тому на наступний рік, без сумнівів, реєструйтесь на пішу прощу до Унева. Я обіцяю: ви не пошкодуєте».

Фото ***Івана ЗАРІВНОГО, Марії БЕКІШ***

ПОШУК

ОДИН З ОХОРОНИ ГОМОНА

Підпільна діяльність і творчість повстанського поета Михайла Дяченка (Гомона), більш відомого під псевдонімом Марко Боєслав, у незалежній Україні стала загальним надбанням. Адже одна річ писати у мирні часи й заслужено «почивати на лаврах», а зовсім інша – творити в часи боротьби, коли щодня зусібіч на тебе чигає чи то небезпека, чи, можливо, й смерть.

Звичайно, у підпіллі люди такого високого рангу, як М. Дяченко, який кілька років повстанського здвигу виконував обов'язки керівника пропаґанди Станиславівського обласного, а згодом Карпатського крайового, проводу ОУН, мали багато обов'язків. На останній посаді він проявив себе не тільки як талановитий літератор, а ще як здібний організатор підпільної боротьби.

Це яскраво засвідчує той факт, що в умовах конспірації повстанці, які перебували з Гомоном, протрималися аж до 1952 року. Михайло Дяченко мав свою охорону, яка складалася з шести самовідданих бійців, які мали добру школу військової підготовки та підпільної боротьби. До її складу входили: Іван Онуфріїв (Горліс), уродженець села Зелена Надвірнянського району; Дмитро Синяк (Дяченко), уродженець села Гвізд Солотвинського району; Михайло Драгомирецький (Захар), уродженець села Боднарів Калуського району, а також повстанці на псевда Тихий, уродженець м. Рудки Рудківського району Львівської області; Артем, він же Мартин, уродженець села Бабин Косівського району та Сміливий – уродженець села Підпечери Тисменицького району. На жаль, прізвища трьох останніх тривалий час не вдавалося розшифрувати. Зокрема, наведений список ми віднайшли з досить детального дослідження Олександра Іщука «Життя та доля Михайла Дяченка – Марка Боєслава» (Торонто–Львів, 2010). Цікаво, що з усіх перелічених осіб до кінця з Гомоном були тільки Захар і Сміливий. Вони й загинули з ним 22 лютого 1952 року разом із ще трьома повстанцями та друкаркою Крайового проводу Марійкою – Мартою Свидрук у бункері «Чорна печера» в урочищі Хубена біля села Дзвиняч Солотвинського (тепер Богородчанського) району.

Спроби встановити прізвище охоронця Гомона з села Підпечери за даними Мартиролога загиблих із Тисменицького району не увінчалися успіхом. Річ у тому, що за спогадами людей з оточення відомого провідника в його охороні було кілька бойовиків, що носили однакове ім'я Михайло.

Справжнє ім'я та прізвище Сміливого вдалося виявити тільки тоді, коли нам до рук потрапила книжка Дмитра Проданика «Шлях боротьби Василя Сенчака – Ворона» (Торонто–Львів, 2011). На її сторінках ми знайшли відповідь на запитання: хто цей загадковий повстанець з охорони Гомона з села Підпечери? Ним виявився Йосип Семаньків, син Миколи, 1928 року народження. Молодий юнак, який був в охороні Гомона, боровся і віддав своє життя за волю і незалежність України.

Іван ДРАБЧУК, *краєзнавець*

ЖИТТЯ ОСЕРЕДКІВ

ДЯКУЮ ТОБІ, СОЛДАТЕ, ЗА ЖИТТЯ

Історію неможливо переписати, повернути назад чи якось інакше прожити час, як би нам тепер хотілось. На долю українського народу випав найбільший тягар воєнних лихоліть. Немає жодної родини, котру чорним своїм крилом не зачепила Друга світова війна. Україною вона прокотилася двічі – з заходу на схід, а потім – зі сходу на захід, плюндруючи нашу рідну землю, винищуючи людей.

Всі ті, хто пройшов дорогами війни і дожив до сьогодні, заслуговують шани і всенародної турботи, а тим, хто поліг на полі бою, – священна пам'ять і вічна слава, слава нашим героям, які захищають нашу державу сьогодні на Донбасі.

В Тлумацькій ЗОШ I–III ст., розпочалося святкування перемоги над нацистами Днем пам'яті й примирення урочистою лінійкою, яку відкрив директор школи В. Є. Посацький. У своєму виступі вчитель історії М. І. Шеляг розповіла про причини й наслідки тієї кровопролитної війни, поділився спогадами ветеран Другої світової – Я. І. Сав'юк.

Учні 10-А класу підготували змістовний проект «Герої нашого часу», присвячений ролі жінки у війні. Присутні з цікавістю слухали розповіді про життя і боротьбу української письменниці Олени Теліги, вчительки нашої школи – ветерана війни і праці Марії Пухової, і, звичайно, мужньої української льотчиці Надії Савченко.

Сьогодні в наш дім знову постукала війна! Ми виховуємо справжніх патріотів і гордимося ними. У свою чергу, шкільна бібліотека презентувала виставку книжок «Зорять граніту вічні солдати, болями їхніми пам'ять живе...», розгортку фотографій з біографіями учасників АТО – випускників нашого району «Повертайтесь додому живими».

Ми віримо, що перемога буде за нами, добро переможе зло. Щоб наші діти не знали війни і лиха, щоб тільки дивились в кіно і читали в книжках про той біль і той жах...

Віра МОРИКІТ, *просвітянка*

НАПУТНЄ СЛОВО

Я СИН НАРОДА, ЩО ВГОРУ ЙДЕ!

Іди ж собі, душе, у свою путь, –
Що терням встелена тобі,
не розмарином!
А чим тобі на світі буть?
Будь русином і хлопським сином!

Це життєве кредо Іван Франко проніс через усе своє життя. Всіма своїми творами і вчинками взагалі Великий Каменяр пробуджував почуття людської гідності, кликав до боротьби за свої права.

Феномен Івана Франка полягає в тому, що в його особі поєднався талант письменника, організатора літературного процесу, критика, теоретика літературної справи, просвітника, вченого і суспільного діяча.

Перечитуючи твори Івана Франка, кожен з нас завжди знаходить щось нове і повчальне.

З нагоди відзначення 160-ої річниці народження та з приводу 100-річчя відходу у вічність Каменяра в Тлумацькій ЗОШ І–ІІІ ст. проводяться масові заходи. У них беруть участь учні, вчителі, шкільна бібліотека.

Так, серед молодших школярів був організований конкурс малюнків за казками Івана Франка, учні середніх і старших класів взяли участь у шкільному святі читців «Слово українського Каменяра», переможцями якого стали О. Крижанівська (7-А) та Д. Періг (10-А). Вони були учасниками свята, яке організувало районне об'єднання «Просвіта» (голова – Г. В. Дзьоба) «У соборі Франкового слова».

Вчителі О. Ю. Бегін та Г. Д. Лютак зі своїми вихованцями підготували літературно-музичну композицію «Тричі являлася мені любов…» і усний журнал «Зів'яле листя» у серці і пам'яті І. Франка».

Під час звіту школи перед батьками й громадськістю міста, що відбудеться незабаром, учасники драмгуртка (керівник – О. Ю. Бегін) виступатимуть із драмою І. Франка «Украдене щастя».

В шкільній бібліотеці організована постійно діюча книжкова виставка «Я син народа, що вгору йде», тематична папка «Іван Франко – національна гордість України», матеріали якої постійно поповнюються новими публікаціями, діє картотека газетно-журнальних статей «Вічний оборонець України».

Тож відкриваймо для себе силу слова Івана Франка. Зростімо своїх дітей на принципах служіння своєму народові, своїй нації, щоб у майбутньому ніколи й ніхто не зраджував свій рідний край. Запам'ятаймо всі поради Каменяра, шануймо й читаймо його твори. Візьмімо їх із собою в життя, щоб розквітли вони добром і любов'ю, щоб проросли в серцях, щоб бриніли у ваших душах чарівною мелодією скрипки.

Віра МОРИКІТ, *голова п/о «Просвіта» Тлумацької ЗОШ І–ІІІ ст., завідувачка шкільної бібліотеки*

АКЦІЇ

ЦЕ ТАК КРАСИВО!..

Минулого четверга в Україні відзначили День вишиванки – свято, яке за 10 років пройшло шлях від флешмобу студентів Чернівецького університету до культурної події Міжнародного рівня.

Просвітяни у цей день, та й чимало прикарпатців, учнів і студентів, одягли вишиванки. А іванофранківці одягли у них ще й пам'ятники. Першим вишиванку зодягнув пам'ятник «Руській Трійці», по полудню у вишиванку вбрали й Івана Франка.

Акцію зорганізував департамент молодіжної політики та спорту міської ради спільно з «Молодою Просвітою».

«Здавна українська вишиванка слугувала як прикрасою, так і оберегом, а ще й своєрідним документом, за яким можна було визначити, з яких країв родом власник вишиванки. Наші предки вірили, що вишита сорочка оберігає людину від недобрих думок і заздрісних поглядів поганих людей, – сказала ініціатор акції, спеціаліст департаменту Ольга Мєльнікова. – Мета акції показати, що одягання у вишиванку – це збереження українських цінностей…»

Цьогоріч акція мала міжнародну підтримку. День вишиванки відзначили щонайменше у 50 країнах. Є сподівання, що наступного року свято набуде державного статусу.

МИСТЕЦТВО

ОПОЛЬСЬКА КРАШАНКА У КОЛОМИЇ

У Музеї писанкового розпису урочисто відкрили виставку писанок Сілезії з музею Опольського села (Польща).

Презентація виставки відбулася під час офіційного відкриття ІХ Всеукраїнського фольклорного фестивалю «Писанка» за участі духовенства, представників влади області, міста й району та численних гостей свята. Виставку представили директор музею Опольського села Ярослав Галенза та генеральний директор Національного музею Ярослава Ткачук, з ініціативи якої й експонується виставка.

В експозиції представлено 244 крашанки, якими з-поміж інших творів обрядового мистецтва найбільше славиться Ополє. Крашанки – це яйця, оздоблені технікою ритування, яка полягає у вишкрябуванні орнаменту на попередньо зафарбованій шкаралупі яйця. Більшість майстрів використовують хімічні барвники. Проте яйця фарбують і натуральним барвником – відваром із лушпиння цибулі. Декоровані яйця переважно двосторонніми симетричними вертикальними композиціями, створеними з рослинних мотивів. Рідше трапляються крашанки, оздоблені зооморфними або антропоморфними елементами.

В околицях Ополя такою технікою прикрашали великодні яйця вже на початку ХХ ст. З 1957 року тут відбувалися конкурси, на яких визначали найкращі крашанки цього реґіону, згодом вони поповнювали колекцію музею Опольського села (тепер у збірці майже 2500 експонатів).

На виставці представлено твори найвідоміших опольських майстринь: Єви Пєтрик, Ґражини й Адріанни Йошко, Анни Озімек, Ельжбети Пазур, Віолети Обжуд, Гізелі Смєшек, Патриції Ляндас та багатьох інших майстринь.

Як зазначив науковець музею Опольського села Богдан Ясінський, популярність опольської крашанки настільки велика, що на одному з конкурсів вона отримала спеціальне визнання як реґіональний виріб. Тепер опольські орнаменти ефективно використовують для промування культурних заходів у реґіоні.

У рамках відкриття виставки молодий митець Патрик Бланья проводив майстер-клас зі створення традиційної польської писанки-шкрябанки.

Оксана ЯСІНСЬКА,
голова первинного осередку МРТ «Просвіта» НМНМГіП ім. Й. Кобринського

ПОЗИЦІЯ

ЯК ПОБОРОТИ КОРУПЦІЮ…

Спочатку необхідно виявити передумови, які спричиняють її появу. Потім досконало дослідити й виявити корені її вживання, росту, поширення і розмноження. А далі потрібно з'ясувати бодай приблизно кількість противників, прихильників і навіть нейтральних (тобто байдужих) до цієї важкої суспільної хвороби, щоби знати, як до кого конкретно апелювати, зокрема з посиланнями на Боже Слово. І навіть погрожувати нагадуваннями про відповідальність на Божому суді. Бо на ньому звершиться останній іспит на чесність і справедливість кожного з нас.

А тепер мова про тих, хто першим і найбільшою силою в міру свого суспільного становища й довіри до себе має якнайкращу нагоду і змогу впливати на ці жахливі руйнівні процеси. Насамперед це Церква. Усі, бо дуже шкода, що вона в нас не одна.

Першими, зрозуміло, мали б бути в цій нелегкій боротьбі силові структури, але… бачимо, що в них нічого не виходить, а може, ніхто й не хоче, щоб бодай щось змінилося на краще? Могли б ще потужно попрацювати журналісти. Та, на жаль, наші провідні ЗМІ є власністю олігархів, можна сказати, перших покровителів прихильників і корупціонерів. Вони відповідно й визначають редакційну політику своїх каналів і друкованої преси… До речі, байдужими до цих суспільних проблем і навіть прихильниками цього беззаконня, які мають з того неабиякий зиск, є чи не всі можновладці, підприємці, бізнесмени, медики, начальники, директори, ректори, шефи, голови, депутати, єпископи і т. ін. До них конкретно, а не на широкий загал нашого народу, має бути звернене строге слово наших Церков, про подолання цього жахливого зла. Правда, виразником позиції Церкви є власне голос єпископа (але чи зможуть зрозуміти вони біль і проблеми нашого бідного народу, якщо самі є людьми, які забезпечені всім?).

А священики? Це просто уповноважені ними їхні ж делеґати, наділені відповідною владою і повноваженнями. Тому необхідні, і то якнайчастіші, живі душпастирські зустрічі Голів Церков у столиці, всіх інших єпископів у своїх єпархіальних містах з вищеназваними високопосадовцями (депутатами обласних і міських рад і т. ін.), з поясненнями катастрофічності стану в Україні через корупцію, з щирими проханнями спільно подолати цю всеруйнівну суспільну хворобу. І, відповідно до рівня посад, всі інші священнослужителі щоб також ішли на відкриті зустрічі-розмови на територіях своїх парафій. Робити це потрібно почати негайно: в будні, в недільні й святкові дні, щоб не пропустити жодної зручної нагоди.

Таким способом можна якнайшвидше подолати й інші наші негаразди. При тому щоразу необхідно нагадувати всім і собі про нашу жахливу мізерність і ницість тими короткими роками нашого життя (дійсно, що є нехай і сто років перед мільярдами років; і хто є ми на цій землі, коли вона – пилинка перед зоряним небом), про нашу смертність, але і про покликання до вічного життя. В цьому, власне, справжня велич наша. Але її необхідно намагатись здобути ще тут, на землі, своїми молитвами й доброчинностями… В цих намірениях і діях обов'язково допоможе нам всім Господь.

Валентин ЯСЕНЕВИЙ,
м. Івано-Франківськ

З КОГОРТИ БОРЦІВ

Вагомий внесок у національно-визвольні змагання, організацію українського революційного руху вніс видатний діяч, публіцист і вчений, дійсний член НТШ та УВАН, редактор леґальних і нелеґальних журналів, інтелектуал великої моральної чистоти та демократичних переконань Мирослав ПРОКОП.

ПРОВІДНИЙ ДІЯЧ ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ Й ДЕРЖАВНОСТІ

Народився Мирослав Прокоп 6 травня 1913 р. в Перемишлі в сім'ї Василя та Софії. Там закінчив українську гімназію і був членом «Пласту». Вищу освіту здобував у Львові, Берліні, Мюнхені.

Зростав у національно свідомій родині, де з дитинства прищеплювалася любов до української землі, її народу, поваги до його традицій, історії, культури, материнської мови, відчуття власної гідності.

Мав молодших за себе ще двох сестер. Батько був арештований польською владою і відбував ув'язнення у таборі для полонених вояків УГА в Бересті над Бугом. Після звільнення працював службовцем у корабельній фірмі, банку «Віра», повітовій управі.

Двадцятирічним юнаком Мирослав став членом ОУН і був її окружним провідником. Співпрацював з «Просвітою», «Рідною школою», Академічним домом, УВО, турбувався долею української молоді.

В'язень польських тюрем (1933–1937).

20 жовтня 1933 р. в Перемишлі були арештовані 23 молоді хлопці, в тому числі М. Прокоп. У травні 1934 р. їх судили за участь у так званій «шкільній акції», проведення у Перемиському повіті масових протестів проти полонізації українських шкіл, за навчання у них українською мовою.

Ініціатором таких акцій була ОУН, яка мала тверду леґальну підставу міжнародного характеру, бо після існування УНР польська держава була зобов'язана надати українцям права національно-культурної автономії, але такого зобов'язання ніколи не виконувала.

Ці та інші події спонукали молодь до рішучих дій проти окупаційної польської адміністрації. Метою ОУН було дати молодшому поколінню такі моральні й духовні цінності як національна самоповага, гідність та гордість за приналежність до української нації, готовність до самопожертв. Цьому сприяли й такі леґальні організації, як «Сокіл», «Луг», а також Марійські дружини, створені Церквою.

Активістів та організаторів протестів судили на різні терміни ув'язнення.

М. Прокоп отримав найбільший – 7 років, його друг, відомий широкому загалу борець за українську державу, політв'язень польських і німецьких тюрем, меценат, уродженець Долини Омелян Антонович – 6.

Покарання відбували в Тарнові. Користуючись тюремною бібліотекою, вони студіювали іноземні мови. Радісною звісткою для політв'язнів стало повідомлення польського уряду з Варшави про амністію для в'язнів з приводу ухвалення нової Конституції Польщі.

У травні 1936 р. вийшов на волю О. Антонович, а через рік і М. Прокоп. У тюрмі залишилося ще чимало українських політв'язнів, засуджених на довічне ув'язнення. Микола Лебідь – за атентат на польського міністра внутрішніх справ Броніслава Пєрацького у червні 1934 р., Микола Лемик – за атентат на працівника радянського консула у Львові А. Майлова у жовтні 1933 р., Зеновій Матла – за вбивство поліційного аґента, а також ті, які отримали терміни ув'язнення понад 10 літ. Вирвались вони на волю лише на початку Другої світової війни під час розпаду Польщі.

На початку листопада 1938 р. після масової демонстрації у Львові на підтримку Карпатської України польська поліція серед інших знову заарештувала М. Прокопа, але за браком доказів вимушена були всіх звільнити. Однак незабаром М. Прокоп отримав повідомлення поліції, що суд вирішив поновити слідство про його приналежність до ОУН. Уникнути чергового арешту допоміг йому уродженець с. Старий Мізунь Долинського повіту сподвижник С. Бандери Осип Тюшка, а також Іван Равлик.

Степан ЯНКОВСЬКИЙ,
член Національної спілки краєзнавців України, м. Долина

(Далі буде)

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Калуська міськрайонна організація ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиро вітає з 65-річчям голову Голинського осередку «Просвіти»

Миколу Івановича СОЛДАТА

й бажає ювілянтові всіляких гараздів, натхнення у праці, здійснення задумів і мрій.

Здоров'я, щастя зичим не на рік –
На все життя бажаєм його щиро.
Щоб радісним і довгим був Ваш вік –
З добром, любов'ю,
спокоєм і миром...
З роси і води!..

Оксана ТЕБЕШЕВСЬКА,
перший заступник голови
ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Калущини

ЛІТВІТАЛЬНЯ

«ҐОРҐАНИ» ДЛЯ СХОДЖЕННЯ

Рожнятівська районна літературна студія «Ґорґани» бере свій початок з вісімдесятих років минулого століття. Створена вона була і діяла при редакції районної газети «Новини Підгір'я». Нараховувала на той час більше двадцяти студійців. А серед них активними її членами були ветеран Другої світової війни Юрій Семко з Перегінська, старший бібліограф центральної районної бібліотеки Ольга Парадовська, вихователька дитсадка «Шовкова косиця» з Брошнева-Осади Галина Пухта, завідувачка Ціневського історико-краєзнавчого музею Любомира Василечко, вчителька Оксана Лесюк, кореспондент газети «Нові горизонти» Володимир Романюк, вчитель Небилівської восьмирічки Степан Осадчук, учениці Нижньострутинської та Камінської восьмирічних шкіл Леся Кравців і Леся Шмигельська та інші. Їхні твори друкувалися в той час, окрім районної газети, в обласних газетах «Прикарпатська правда» і «Комсомольський прапор», в газеті «Зірка», журналі «Піонерія» та інших виданнях.

Дехто з наших колишніх літстудійців уже за межею вічності, інші стали відомими літераторами, добрими знавцями літературної справи, прославленими людьми в районі й області, видали свої книжки. І зараз активно працюють у галузі літературної творчості. Наприклад, ряд художніх та краєзнавчих книжок випустили в світ Любомира Василечко, Степан Осадчук, Ольга Парадовська, Оксана Лесюк, Галина Пухта. А Леся Шмигельська – авторка п'яти поетичних збірок і носить звання члена Національної спілки письменників України.

Через деякі об'єктивні та суб'єктивні причини на світанку становлення Української Самостійної Держави літстудія «Ґорґани» припинила була свою діяльність. І відновилася аж восени минулого року. В її ряди активно влилися колишні літстудійці Леся Шмигельська, Ольга Парадовська, Оксана Лесюк, Галина Пухта. А ще – поповнили літератори молодшого покоління: талановита поетеса з Перегінська Наталя Данилюк, здібний поет із Ціневи Володимир Кондур, цікаві творчі натури – отець Дмитро Халус, Руслан Бойко із Небилова, Наталя Соломчак із Перегінська, учні з Рожнятова й Перегінська Діана Данилюк та Олег Бойко і інші. На засіданнях літстудії «Ґорґани» вони представляють свої нові літературні твори, уважно опановують теорію і практику письменницької діяльності, беруть активну участь у обговоренні творів своїх колеґ по перу, словом, будують сходинки до літературних висот.

Любомир МИХАЙЛІВ,
голова літстудії «Ґорґани», член НСПУ, голова РО «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

ВІД СЕРЦЯ ДО СЕРЦЯ

В обласній бібліотеці для юнацтва відбулося засідання молодіжного клубу духовного спілкування «Вервиця» «Від серця до серця» – духовні роздуми в молитві й пісні, з нагоди відзначення Ювілейного року Божого Милосердя.

Мета заходу: допомогти молоді відкрити серце для Бога, впустити Його в свою душу й крокувати з Ним протягом усього земного життя; показати, що людина – найдосконаліший витвір Божий; виховати у юних душах християнські цінності: любов до ближнього, милосердя, співчуття, повагу; виховувати християнську любов до Творця Небесного; розвивати прагнення душевної досконалості; остерігатися гріха, щоб не заплямувати душу.

На зустріч із учнями Івано-Франківського обласного ліцею-інтернату для обдарованих дітей із сільської місцевості завітав о. Олесь Будзяк, віце-ректор Івано-Франківської духовної семінарії ім. Священномученика Йосафата, й учасники семінарійного гурту «Ефата».

Захід розпочався вступною наукою о. Олеся про значення віри в житті молоді, про молитву, яка допомагає нам побачити, пізнати Боже серце, відкрити Його любов, про Святу Тайну Покаяння,

яка дарує нам ласку Божу, додає сили нашій волі, допомагає зцілити стосунки з Богом, ближнім і примиритися з собою.

Слухаючи духовні пісні у виконанні учасників семінарійного гурту «Ефата», кожен із присутніх міг розважити над своїм життям, збагатитися духовно, наповнити свої серця вірою в добро.

До уваги читачів у читальній залі презентовано бібліотечну виставку «Ти – творець власної духовної краси», практичні поради, важливі настанови, якої допоможуть пережити час Великого посту, проаналізувати свій духовний шлях, відкрити безмежне Боже Милосердя і любов. Духовно-мистецькі зустрічі засівають у наші душі прекрасні квіти Божої Любові, які зацвітають у наших серцях християнськими чеснотами, вічними цінностями – такими як віра, надія, любов.

Н. К.

ДЛЯ НАЙМЕНШИХ

ЦІКАВИЙ ДИВОСВІТ

Таку назву має нова збірка віршів для дітей лауреата премії імені Леся Гринюка, члена Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка й літературного товариства «Плин» Миколи Гаєвого, видана Коломийською друкарнею ЮКС.

Мешканець села Нижній Вербіж знаний ще як автор дитячої книжки «Сонячний зайчик», яка щедро дарована читачам, знайшла свого незрадливого шанувальника.

Другу збірку, виданню якої посприяв Благодійний мистецький фонд «Сузір'я Карпат», Микола Гаєвий написав з побажань юних читачів. А також тут, як відкривається поет, є і його участь:

Чи варто у дитинство повертатись,
Коли прожито вже чимало літ?
Та, мабуть, легше в тому зізнаватись,
Що по-дитячому
сприймаєш білий світ.

– Прийнято вважати, що для дітей треба краще писати, аніж для дорослих, – висловлює враження відомий поет Василь Рябий. – Судячи з римованок «Медозбори», «Шпачок», «Зайченя», «Коник», «Чомусики», колядки «Я маленький пастушок», циклу загадок, «Колискової» та інших віршів, йому це вдалося. А ще викликає захоплення художнє оформлення збірки малюнками дітей Нижньовербізької школи мистецтв.

Отож «Цікавий дивосвіт» вийшов у світ. Автора можна привітати з творчим успіхом.

Віра ТОРОВАТОВА, *завідувачка Коломийської міської бібліотеки № 3 для дітей*

СПОРТ

КУБОК У «ШАХТАРЯ»

Останній матч нинішнього сезону в елітному футболі відбувся у Львові, де у фіналі Кубка України боролися дві донбасівські команди – донецький «Шахтар» і луганська «Зоря». Цікаво, що «гірники» напередодні посіли друге місце за кількістю тріумфів у кубку: 9 проти 11 у «Динамо». Інші клуби значно відстають: двічі переможцем був «Чорноморець» і по одному разу – гравці «Ворскли» і «Таврії». Перед зустріччю стояло головне питання: чи дозволить «Шахтар» своїм гравцям, котрі перебувають у оренді в «Зорі» (а їх семеро), виступати у фінальному поєдинку. Тим паче після останнього туру прем'єр-ліги, коли луганчани з рахунком 3:2 перемогли донеччан. Мірчі Лученеску, в якого закінчується контракт і який має покинути команду, на це погодився. На прощання його підопічні вирішили гідно провести свого тренера. Два сухі м'ячі у ворота суперника провів Олександр Гладкий.

Б. Б.

ДОВКІЛЛЯ

СВІТ У КРАПЕЛЬЦІ РОСИ

Чи чисті людська душа й помисли? Яке наше природне довкілля? Як зупинити нищення природи? Відповіді на ці та інші актуальні запитання дала зустріч з учнями 7-Б класу Коломийської ЗОШ № 4, які прийшли разом учителькою до міської бібліотеки № 3 для дітей.

Завідувачка бібліотеки, просвітянка Віра Тороватова підготувалася до діалогу зі школярами з нагоди дня культурного і біологічного різноманіття. Присутні активно обговорили ставлення людини до природи, яка волає про захист від зла. Ілюстрацією до сказаного був перегляд відеофільму «Екологія».

З особливою увагою діти слухали поезії з «Поетичної Червоної книги України», в якій подано, зокрема, твори трьох краян – Василя Герасим'юка, Мирослава Лазарука та Василя Рябого. Останній автор взяв участь у розмові на цю тему, прочитав свого вірша «Цей світ у крапельці роси», який вчить любити природу, берегти її від занедбання.

Володимир ФРАНКЕВИЧ,
літератор, просвітянин

ЛІТО-2016

Карпати – це не тільки мальовничі гори, ліси, красиві природні ландшафти, але і м'який клімат у поєднанні з цілющими властивостями мінеральних джерел. Ми вибрали «декілька точок» на карті Карпатського реґіону, які могли б стати альтернативою кримському відпочинку. До уваги брались фактори краси місцевості й можливості оздоровитися.

ТУТ ВАРТО ПОБУВАТИ

ПИЛИПЕЦЬ

Це село в Закарпатській області більш відоме як гірськолижний курорт, але і влітку там є чим зайнятися. Через село протікає річка Плошанка, поруч з якою знаходиться один із найбільших і наймальовничіших водоспадів у Карпатах – Шипіт.

А за сім кілометрів від Пилипця, в селі Келичин, знаходиться унікальне джерело природно газованої мінеральної води, яка майже не зустрічається в природі. Цю воду можна застосовувати для питного лікування і ванн при захворюваннях органів травлення, серцево-судинної системи, а також недокрів'ї та гінекологічних проблемах.

Крім того, в селі є багато готелів, кафе, спа-салонів, що ґарантують комфортний відпочинок.

Дістатися до Пилипця можна транспортом, що йде на Мукачево. Доїхавши до станції Воловець, а звідти на маршрутному таксі, або рейсовому автобусі Воловець–Міжгір'я.

СОЛОТВИНО

Селище на правому березі річки Тиса, більш відоме як лікувально-оздоровчий курорт. Основне його багатство – величезне родовище солі – приблизно 3,5 млрд. тонн.

Цікавинка Солотвино – унікальні соляні озера. Вода в них дуже солона й корисна для лікування захворювань нервової системи, радикулітів, плевритів, артритів, захворювань шкіри. Тому сюди щороку приїжджає багато туристів. Тут багато готелів, баз відпочинку, санаторіїв.

Дістатися в Солотвино можна автобусами до Мукачева чи Ужгорода, а звідти – маршруткою.

ШАЯН

Невеликий курорт в Хустському районі на Закарпатті. Село лежить на лівобережжі річки Тиса. Завдяки м'якому клімату й лісистим горам це селище називають «Українською Швейцарією».

Але основною принадою курортного селища є мінеральні води, що за складом дуже схожі з водами «Єсентуки», «Нарзан» і «Боржомі». Вживання тутешньої «мінералки» з величезним вмістом кремнію, незамінне при хворобах печінки, кишково-шлункового тракту, жовчних шляхів.

А що ж робити здоровим? Купання, риболовля, катання на човнах озерами під назвою «Силоамські купальні».

Доїхати треба до Мукачевого, далі автобусом або маршруткою до села Шаян.

СИНЯК

Село в Мукачівському районі Закарпатської області, яке отримало таку назву через колір мінеральної сірководневої води, яка б'є з тутешньої землі майже на кожному кроці. Ванни з кислуватої на смак «синьки» – найкращі ліки при захворюваннях опорно-рухового апарату, кістково-м'язової та нервової систем.

Синяк з усіх боків оточений лісистими Карпатами, де ростуть бук, ялина, ялиця й водиться багато тварин. Тому між прийомами оздоровчих ванн можна прогулятись лісом, збираючи гриби і ягоди, або половити форель на гірській річці Синявці.

Щоб дістатися в Синяк, потрібно їхати до міста Мукачево, а далі маршрутним таксі до кінцевої станції.

СКОЛЕ

Районний центр на Львівщині, який розмістився на берегах річки Опір. Тутешні гори вкриті реліктовими ялицево-буковими лісами, які насичують повітря фітонцидами, що знищують бактерії.

А якими захоплюючими можуть стати прогулянки Національним природним парком «Сколівські Бескиди», сходження на гору Парашка, екскурсії до водоспадів Кам'янка та Гуркало, збір грибів та ягід, які ростуть тут, купання або рафтинг у річці Опір. Цілющими властивостями наділені навколишні мінеральні джерела.

Так само, як і у всіх карпатських поселеннях, тут можна знайти житло і в приватному секторі, і зняти номер в готелі за цілком доступними цінами.

Доїхати в Сколе можна поїздами, що курсують у напрямку Ужгорода, електричками Львів–Мукачево, або автобусами.

ПОРАДИ ДО ЧАСУ

МЕД Є? ВІН І ТИСК ЗІБ'Є!

Якщо високий артеріальний тиск тримається непохитно, то, швидше за все, знадобляться ліки. Якщо ж хвороба зайшла недалеко, шановні краяни, спробуйте для його зниження народні методи.

Мед із буряком: 1/4 склянки натертого сирого буряка змішати з 1/4 склянки квіткового меду. Вживати по 1 столовій ложці тричі на день за півгодини до їжі протягом 3 місяців.

Настоянка соку ріпчастої цибулі: вичавити сік із 3 кг цибулі, змішати його з 500 г меду, додати перетинки 25 волоських горіхів, залити 0,5 л горілки. Настояти 10 діб. Вживати по 1 столовій ложці двічі-тричі на день.

А при гострому болі в спині...

Припарка з меду: змазати поперек підігрітим медом і туго обмотати лляним рушником, зробивши 4–5 обертів. Потім лягти на тверде ліжко й покласти під спину в ділянці болю електрогрілку.

Допомагає при болях у попереку...

Компрес із меду й алое: 50 г м'якоті й соку алое змішати зі 100 г меду, додати 150 г горілки. Настояти не менше доби в темному теплому місці у закоркованій пляшці. Застосовувати при болях у спині як компрес на ніч.

Компрес із воску. При болях у спині можна приготувати компрес із воску. Віск підігріти на водяній бані поки не зм'якне, покласти на хворе місце й обмотати теплою хусткою.

Пластинка з прополісу. При гострих болях у спині бритвою відрізають тонкі пластини прополісу й накладають на добу-дві на болючу зону. Прикріплювати пластини можна пластирем.

Любіть бджолу та будьте здорові.

Подав ***Михайло РУДКОВСЬКИЙ***